

УДК 338,48(063)

СУТЬ, ГРУПУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕМАТИЧНИХ ПАРКІВ СВІТУ

Л. Савранчук

*Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича,
м. Чернівці, Україна*

Висвітлені суть, групування та перспективи розвитку тематичних парків світу.

Ключові слова: тематичне та регіональне групування парків світу на географічні, морські, космічні, історичні, атракціонів, сафари, гастрономічні.

За прогнозами СОТ, у XXI ст. очікується туристичний бум: кількість мандрівників у світі наблизиться до 1,6 млрд. Найпопулярнішими видами туризму до 2020 р. стануть пригодницький, екологічний, культурно-пізнавальний, тематичний (відвідування тематичних парків), а також круїзи. Час, який люди будуть виділяти на свій відпочинок, скорочуватиметься, зокрема, на основних ринках постачальників туристів. Мандрівники XXI ст. шукатимуть туристичний продукт, що обіцяє максимум задоволення потребує мінімального часу. “Процвітатимуть” мандрівки до тематичних парків і круїзні подорожі, оскільки рекреанти зможуть відвідати декілька місць за короткий час. Пропорції туризму залишаться стабільними до 2015 р.: одна чверть припадатиме на міжрегіональний туризм і три чверті – на внутрішньорегіональний. Найбільшим зростання кількості туристів серед туристогенеруючих країн буде в Японії (з річним рівнем 7%), а найменшим – у США. Міжнародний туризм продовжуватиме свій розвиток, незважаючи на ризик економічного спаду. Він стане важливим фактором розвитку людства загалом і світової економіки зокрема.

Відпочинок у поєднанні з розвагами переважає серед інших мотивацій подорожей і формує наймасовіші туристичні потоки світу. Вони зароджуються у країнах Європи, Північної Америки, Азійсько-Тихоокеанського регіону і водночас тяжіють до цих же регіонів. Останнім часом тематичні парки склали серйозну конкуренцію традиційним дестинаціям з великою кількістю історико-культурних пам'яток. Ідея тематичних парків зародилася в Європі і була реалізована в європейських столицях наприкінці XIX століття, хоча її творцем вважається Уолт Дісней. Справжній розквіт вони переживають у США і набувають поширення у всьому світі.

Зважаючи на це, актуальними є з'ясування суті та групування тематичних парків світу з метою запозичення досвіду для нашої країни.

Асоціація тематичних розваг (ТЕА) спільно з Асоціацією економічних досліджень (ЕРА) оприлюднила рейтинг найбільш відвідуваних тематичних парків (ТРАР). Тематичні парки та аквапарки Європи були проранжовані за кількістю відвідувачів. За рік 20 найкращих парків Європи відвідали 61 млн туристів. Кількість відвідувачів порівняно, з попереднім роком, зросла на 3 %. Експерти відзначили тенденцію: туристи масово відвідують парки розваг лише на свята, у будні ж потужність потоку

зменшується. Кількість відвідувачів зростає за рахунок святкування ювілейних дат (річниці Діснейленду у Парижі). На підставі аналізу особливостей тематичних парків світу нам вдалося провести їх тематичне та регіональне групування та виявити перспективи розвитку подібних закладів в Україні.

Серед стереотипів рекреаційної діяльності західного відпочинку Д.В. Ніколаєнко окреслив п'ятнадцять основних напрямів, одним з яких є тематичні парки, що поділяються за географічним принципом (у США і поза межами США) [1]. Це пояснюється не хронологією виникнення, а рівнем розвитку парків. Нам здалося більш доцільним групування за спеціалізацією: географічні, морські, космічні, історичні, атракціонів, сафарі-парки, гастрономічні, інші [2].

Тематичні парки – світ, паралельний звичайному, віртуальна реальність або зменшена копія дійсності. Після пригод та іграшкових жахів цього “задзеркалля” справжня реальність постає в іншому світлі, забуваються стреси і напруга звичних буднів щезає. Цей віртуальний світ найбільш колоритно представлений у США. Тут частка парків розваг, що припадає на одну особу, є найбільшою. Практично у кожному штаті є свій парк з атракціонами та аквапарком. На весь світ відомі тематичні парки Уолта Діснея. Найперший Діснейленд був відкритий у штаті Каліфорнія 1955 р., і відтоді аналогічні парки з'явилися у багатьох містах країни і за кордоном. Один з них – Дісней-World – є найбільшим розважальним парком світу (його площа становить понад 11 тис. га, відкритий у 1971 р.). У багатьох штатах парки розваг утворюють міні-міста. У Лос-Анджелесі, зокрема, це одночасно Діснейленд і тематичний парк кінокомпанії Universal Studios. А найбільші сафарі-парки у світі – Six Flags Great Adventure та Wild Safari – розташовані у штаті Нью-Джерсі.

Такою ж характерною ознакою місцевого туризму можна вважати аквапарки. Всього у США їх понад тисяча, кожен з них має свою спеціалізацію. А якщо додати численні акваріуми та океанаріуми, то на території США можна буде налічити близько 2100 водних розважальних комплексів (тільки в Лас-Вегасі їх більше ста). При цьому місто Вісконсін-Деллз, в якому зосереджено 18 аквапарків (два є найбільшими в США) може претендувати на роль світової столиці аквапарків.

У США налічується понад 600 інших тематичних парків. Столицею “Країни мрій” стала Флорида. У цьому штаті розміщені найкращі тематичні парки не тільки Америки, а й світу.

“Діснейленд” – найстаріший тематичний парк США – знаходиться за 40 км від Лос-Анджелеса. Парк став місцем, де можна зустріти героїв улюблених казок. Крім розваг, відпочинок у парку має інформаційно-пізнавальний характер. Тут постійно діють експозиції, що розповідають про історію Америки, культуру різних народів.

“Дісней-Уорлд” (Флорида) – найбільший розважальний комплекс світу. У нього входять чотири тематичних парки, присвячені героям Діснея, досягненням у галузі науки і техніки, тваринному світу різних регіонів світу, атракціони. Тут же розташовані готелі, ресторани, крамниці.

“Морський світ” (Каліфорнія). Відвідувачі можуть ознайомитись з життям підводного світу, побачити барвисте шоу з участю дельфінів, тюленів, за допомогою новітніх лазерних технологій і спецефектів “подорожувати” до Антарктиди.

“Universal Studios” (Каліфорнія і Флорида). Це кінопарки. У каліфорнійській філії

облаштовано “Парк Юрського періоду”. Ним подорожують на човні у супроводі екскурсовода, що розповідає про доісторичних тварин і дорогою зустрічаються з динозаврами. У Флориді можна стати учасником зйомок фільму із захопливим сюжетом.

Франція. Найгарніший серед тематичних парків Європи, – “Діснейленд”, розташований у столичному передмісті. Величезна казкова країна Діснея представляє атракціони, казкові персонажі, барвисті вистави: замок Сплячої красуні, острів Робінзона Крузо, Палац Аладіна, давній пароплав і прерії Дикого Заходу.

“Футуроскоп” – парк віртуальних розваг у містечку Пуатьє (Франція). Павільйони зі скла і сталі у формі величезної краплі води створюють атмосферу далекого загадкового майбутнього. У дитячих атракціонах з яскравими візуальними ефектами “Музичний дім”, “Пташиний лабіринт” діти можуть навчатися, переглядати різні пізнавальні фільми і грати, залишаючись авторами своєї творчості. Крім того, у парку є витяги, оглядова вежа, водойми, фонтани, комп’ютерні ігри. Вечорами на водному стадіоні “Футуроскопа” проходить музичні “лазерні шоу”, в яких образи, у буквальному сенсі, оживають, а багатометрові фігури змінюють одна одну.

Різноманітні території парку розваг “Пю дю Фу” неподалік від Нанта відтворюють різні історичні епохи. Візитна картка цього французького парку розваг – середньовічні декорації і нескінченні інсценування історичних сюжетів: від битви гладіаторів до римських парадів (історична реконструкція). Тут можна спостерігати військові дії і картини з життя прованських селян. Для лук і пасовищ парку спеціально виведені середньовічні породи свійських тварин. Парком літають хижі птахи, а в куточках відтворені розарії епохи Ренесансу і мальвничі сади. Парк “історичних шоу-вистав” присвячений історії Франції з давнини до початку ХХ ст. Це найбільша в Європі сцена під відкритим небом. Одна з визначних пам’яток парку – величезний (115 м у довжину) Колізей, де можна відчутися мешканцем Великої Римської Імперії. Тут можна переглянути знамениту на всю Європу Соколину виставу. Водний театр потішить балетом з тисяч водних струменів, керованих комп’ютером.

Розташований на північ від Парижа парк атракціонів “Астерікс” заснований на популярності французьких коміксів і фільмів про римлян і галів.

Іспанія. В Іспанії знаходиться найбільший у Європі тематичний парк “Світ кіно”, створений неподалік від Мадрида компанією “Уорнер Бразерс”. У павільйонах під відкритим небом завдяки новітнім технологіям і величезним капіталовкладенням створено незабутню атмосферу світу ілюзій. Парк приймає до 30 тисяч симпатиків кінематографу.

Парк “Порт Аventura” може стати найяскравішим спогадом про Іспанію на довгі роки. Парк знаходиться на середземноморському узбережжі, на курорті Коста-Дорада. Площа понад 100 га. Територія парку поділена на континенти та країни: відвідувачі переходять з Австралії в Індію, з Південної Америки у Північну. Відповідно до країни змінюється все: від рослинності та архітектури до костюмів службовців і меню в кав’ярнях. Пишна рослинність, водоспади та хвилі озер – це Полінезія. Велику Китайську імперію представляють імператорський театр, акробатичні номери із фокусами, знаменитий Китайський Мур. У Мексиці можна скуштувати гострих страв, почути чудовий спів. На Дикому Заході – можна відвідати школу Тома Сойєра, цвинтар золотошукачів, міську в’язницю і бар з веселими ковбоями та дівчатами.

Пересуваються відвідувачі по парку справжнім паротягом, китайською джонкою або пішки. Нічний парк – це прекрасне шоу у Середземноморській зоні, де головні ролі виконують музика, світло, вогонь і вода.

Тематичний парк “Земля міфів” знаходиться у Валенсії. Парк поділений на п’ять зон: Єгипет, Греція, Рим, Іберія та Острови. У парку можна відчувати себе морським мандрівником. Тут влаштовуються вистави, які насичують атмосферу духом середземноморських країн. Водойму, яка символізує Середземне море, можна перетнути на різних суднах, що демонструють історію судноплавства.

Характеристика зон парку:

1. Єгипет. Земля фараонів. У цій зоні відвідувачі на власні очі можуть побачити тисячолітню історію стародавнього Єгипту, побувати усередині піраміди, відвідати палац цариці Клеопатри, зайти у порт Олександрії.

2. Греція. Обитель богів. Тут можна взяти участь у стародавній Олімпіаді, заблукати у Лабіринті... Можна бачити давньогрецькі споруди, скульптури, олеандри, сосни і лаври, які створюють ілюзію перебування на землі стародавньої Еллади.

3. Рим. Кордон. Ця зона – для найвідважніших, тому що тут численні атракціони відтворюють атмосферу військового способу життя.

4. Іберія. Тут відтворено життя маленького християнського містечка XVII-XVIII ст., що знаходиться неподалік від Валенсії. Порт заповнений моряками і рибалками. Між християнами і мусульманами постійно спалахують відчайдушні сутички.

5. Острови. Велика подорож. Посеред озера у центрі парку знаходиться острів, події на якому розгортаються за мотивами легендарного плавання Одисея.

Парк “Магічний острів” у Севілії дає можливість відвідувачам розважитись на атракціонах і познайомитись з історією, культурою і мистецтвом різних народів. У парку звучить багато музики різних стилів.

Парк кінокомпанії “Warner Brothers” у Мадриді занурює відвідувачів у світ кінематографу. Величезна територія розбита на кіно- та мултипарки: Голлівуд, Дикий Захід, Світові супергерої. Екстремальні атракціони вдало поєднані знімальними майданчиками, мальовничими штучними ландшафтами та атмосферою Голлівуду.

“Акваріум” у Барселоні: крім численних акваріумів з різними морськими мешканцями включає величезний океанаріум з 4000 риб. Два підводних тунелі з рухомими доріжками дають можливість відчувати потужність і побачити різноманіття життя в океані.

Фінляндія. “Санта-Парк” – найбільший фінський розважальний центр. Це Лапландія, батьківщина Санта Клауса. Місто розташоване за полярним колом, має облаштовані лижні траси, туристичну інфраструктуру.

Німеччина. “Europe Park” – найінтернаціональніший парк світу, “маленька Європа”. Потрапивши сюди, можна “побувати” у: Великій Британії, Німеччині, Франції, Австрії, Росії, Нідерландах, Швейцарії, Скандинавських країнах. “Уся Європа” розмістилася на площі у 65 га і поділена на 11 тематичних частин. Кожна країна парку має свої ознаки. Для Італії – палаці у стилі бароко і Венеційський карнавал; для Іспанії – “фламенко”-шоу та лицарські турніри; відвідини Сьомого неба у Франції, звідки стартує Євросат (космічний корабель), що відносить пасажирів у стрімкий

політ. Під час подорожі “норвезькими фіордами” Скандинавії туристи долають вируючі водоспади і підступні потоки.

“Леголенд” – розважальний парк відомої дитячої конструкторської фірми “Лего” розташований у лісистій місцевості під Мюнхеном. Розваги орієнтовані на дітей від 2 до 12 років. Крім атракціонів розроблені спеціальні інтерактивні розвивальні ігри, різні шоу. У парку є 50 млн кубиків, з яких діти можуть будувати великі фантастичні фігури. Тут можна побачити зменшені копії пам’яток таких міст, як Берлін, Гамбург, Мюнхен, Венеція.

Парк “Фантазія-ленд” – один із найстаріших у Європі – знаходиться неподалік від Кельна. Відвідувачі парку вирушають у навколосвітню подорож загадковими куточками планети. Незабутня розвага – космічне шоу “Галактика” – динамічна імітація польоту Чумацьким шляхом. Серед популярних атракціонів можна назвати “Круїз голлівудськими річками”, “Фантом-шоу”, “Корабель вікінгів”, “Берлінська карусель”.

Парк атракціонів “Ханса” – визнаний центр для любителів адреналіну, знаходиться поблизу м. Любек. Атракціони “Літаюча акула”, “Буревісник” і “Суперводоспад” – для найсміливіших. Це один з найкращих розважальних парків світу. Він складається із 11 тематичних зон і більше 30 атракціонів.

“Movie park” – один з найкращих кінопарків світу. Парк поділено на п’ять тематичних зон, пов’язаних із фільмами для дітей і дорослих. Божевільні змагання з Бетманом і польоти з Суперменом, а також пригоди з кроликом Роджером і Міккі Маусом. На “Голлівудському бульварі” розташовані ресторани і крамниці, які пропонують товари у голлівудському стилі.

“Автоштадт” – містечко на території концерну “Фольксваген”, у якому всі павільйони, розваги та атракціони присвячені автомобілям. Тут проводяться екскурсії до цеху, де складають автомобілі “Гольф”, є трек для картингу і зал з комп’ютерними іграми. У “Вежі часу” виставлені всі моделі концерну, які мають історичне значення. Поряд з ними представлені автомобілі інших фірм. Тут розташовані павільйони різних брендів. Кожна будівля виконана у стилі, що підкреслює характер марки. Павільйон “Ауді” спочатку представлений майстернею скульптора, який працює над створенням моделі у масштабі. “Від ідеї до її втілення” – це могло б стати девізом павільйону. Цех, де складають автомобілі, майже повністю роботизований. На території Автоштадта можна придбати сувенір у стилі власного автомобіля: стильну футболку “Ауді”, куртку “Ламборджіні”, мінівентилятор з яскравого пластику у стилі “Бентлі” тощо.

Італія. Парк “Аквафан”, що знаходиться у Річчіоне, рясніє водними атракціонами. Це найбільший аквапарк Європи. У нього входять п’ять басейнів з підігрівом і штучними океанськими хвилями, водні гірки, солярій, басейни з гідромасажем, зони для пікніків. Парк не тільки розважальний, а й спортивний (є майданчики для волейболу, футболу, баскетболу та катання на роликах).

Парк “Біч Вілладж” знаходиться в тому ж районі, поступається “Аквафану” розмірами, але розташований на пляжі. Тут є можливість позайматися оздоровчою аеробікою, водною гімнастикою та іншими видами спорту. На території парку можна покататися на водних мотоциклах та катамаранах.

Парк “Мірабіландія” знаходиться поблизу Ріміні і має велику територію, вкриту

квітучою зеленню. У тіні дерев сховалися атракціони, цирк, 3Д-кінотеатр. Тут можна побачити шоу каскадерів на автомобілях і балет на льоду.

“Італія у мініатюрі” поблизу Ріміні – це безліч пам’яток італійського мистецтва, відтворені у масштабах 1:25, 1:50. Мініатюрні будівлі оточені справжніми квітами та деревами. У мініатюрних каналах Венеції гондольєри катають відвідувачів на гондолах. Для дітей є багато атракціонів і розважальних програм.

Парк “Фьябіландія”, що знаходиться у Ріміні, відтворює яскраві території: від Дикого Заходу до містечка, в якому живе Буратіно (Піноккіо). Неподалік над дивами чаклує чарівник Мерлін.

“Парк атракціонів” розміщений на березі о. Гарда і поділений на чотири зони за тематикою і віковими категоріями відвідувачів. Усі вони позначені на карті, що видається разом з квитком. Для найменших відвідувачів – “червона зона”, де живе дракон, є 16 фантазійних атракціонів, барвистий район казкових персонажів, оглядові круїзи і витяги, павільйони “Аліса у країні чудес”, “Печера Аладіна”, “Мері Поппінс”. Для старших дітей (“зелена” і “синя” зони) призначені зони джунглів, пізнавальний історичний тур, атракціони (серед них “Вулкани” а також багато водних комплексів). Найбільш екстремальні пригоди починаються у “помаранчевій” зоні “Адреналін” (тут є каруселі, гірки, симулятор “Блакитний торнадо”, різні “тарзанки” і траси для перегонів на екзотичних засобах пересування).

Данія. “Леголенд” розташований у Белунді, де у 1934 р. був створений перший конструктор “Лего”. У парку представлені зібрані з конструктора моделі найбільших європейських міст, ландшафти Африки, середньовічний замок. Ще один “Леголенд” розташований у Сан-Дієго (США).

Австралія. Тематичні парки “Світ кіно”, “Світ мрій”, “Світ моря” розташовані на Золотому березі.

Ізраїль. Новий тематичний парк “Міні-Ізраїль” вважається найбільшим туристичним проектом країни за останнього десятиліття. Він розташований на площі 6 га, його будівництво обійшлося у 20 млн доларів. Стежки парку зроблені у формі зірки Давида, кожний “трикутник” якої презентує окрему частину країни: Тель-Авів, Хайфу, Єрусалим, Негев, Верхню і Нижню Галілею.

Японія. Досвід будівництва і багаторічної експлуатації Діснейленду, створеного 1983 р. в околицях Токіо, надихнув бізнесменів. Японське “ноу-хау” торкнулося і тематичних парків. Туристи з країн Азії готові долати тисячі кілометрів, щоб відвідати інноваційні атракціони. Токійський Діснейленд поділений на сім зон за видами розваг (7). У 2001 р. поряд з ним було відкрито Токіо-Діснейсі – парк водних атракціонів, який так само сегментовано на сім частин. У кожній з них відбуваються відповідні виставки, шоу; працюють спеціалізовані ресторани та крамниці, призначені для дітей і дорослих. З дня відкриття парків їх відвідало понад 300 млн осіб.

Спеціалізуючись на культурі різних народів, географічні парки репрезентують такі країни, як Нідерланди, Іспанію, Італію, Німеччину, Данію, Росію. Тут звучать національна музика та мова. У цих парках мініатюр представлені міні-копії визначних пам’яток країн (див. таблицю).

Історичні парки дають можливість зануритись в атмосферу минулого, для показу території тут використовують діючі старовинні автомобілі та потяги.

Новою концепцією є гастрономічні парки. Спеціалізуючись на якійсь окремій страві, ці парки дають змогу відвідувачам скуштувати регіональні різновиди страв в одному місці.

Таблиця 1.

Групування тематичних парків світу

№ з/п	Види парків	Особливості	Приклади	Країна
1	2	3	4	5
1	Історичні	Відтворюють давні історичні міста або споруди, архітектурні пам'ятки, дають змогу відчувати атмосферу минулого	Кінопарки Universal studios, Парк Юрського періоду Світ кіно (Warner Brothers), Кінопарк “Пюї дю Фу” – історичних шоу-вистав, Movie Park, “Італія у мініатюрі”, “Світ кіно”, “Світ мрій”, Грей Узумаса Студія – парк Кіото	США (Каліфорнія, Флорида) Іспанія (Мадрид) Японія (Осака) Франція (Нант) Німеччина Італія (Ріміні) Австралія (Золотий берег) Японія (Кіото) Японія
2	Географічні	Репрезентують різні країни, відтворюючи окремі райони або міста (“парки мініатюр”)	Магічний острів, “Порт Аventura” – континенти і країни, Парк Мадуродам, Парк мініатюр, “Піренеї”, Іспанський парк, Італійське містечко, Huis Ten Borsh (Нідерланди XVII ст.),	Іспанія (Севілья) Іспанія (Коста-Дорада) Нідерланди Швейцарія Японія Японія (Шіма) Японія (Нагоя)
2	Географічні		Європа у мініатюрі, Фантазіяленд	Японія (Нагасакі) Німеччина Німеччина (Кельн)
3	Морські	Аквапарки та океанарії	Морський світ (18), Акваріум, Аквафан – найбільший у Європі “Біч Вілладж”, Світ моря, Сіагайя Оушен Доме	США (Каліфорнія) Іспанія (Барселона) Італія (Річчіоне) Італія (Річчіоне) Австралія (Золотий берег) Японія (Міядзакі)
1	2	3	4	5

4	Парки атракціонів	Тематичні парки, присвячені атракціонам. Основою декорацій слугують популярні мультфільми або комп'ютерні ігри	Світ У.Діснея (Діснейленд, Дісней-Уорлд), Сан-Сіті, Діснейленд, Fantasyland, “Футуроскоп”, “Астерікс”, “Санта-парк”, “Леголенд”, “Ханса”, “Автоштадт”, “Мірабіландія”, “Фьябіландія”, Парк атракціонів, “Леголенд”, “Діснейленд”, “Діснейсі”	США (Каліфорнія, Флорида) Пд. Африка Франція (Париж) Франція (Пуатьє) Франція (Париж) Фінляндія (Лапландія) Німеччина (Мюнхен) Німеччина, Італія (Річціоне) Італія (Ріміні) Італія (о.Герда) Данія (Белунд) США (Сан-Дієго) Японія (Токіо)
5	Сафарі-парки	Присвячені полюванню на диких тварин чи їх спогляданню	Wild Safari, Сафарі-парк	США (Нью-Джерсі) Україна (АР Крим)
6	Космічні	Експерсії центрами міжпланетних досліджень	Центр космічних досліджень ім. Джона Кеннеді, Містечко космонавтів	США (м. Канаверел) Росія (Підмосков'я)

Туристам, яким бракує часу та грошей, тематичні парки дають змогу цікаво відпочити, не полишаючи батьківщини.

Серед головних секретів успіху тематичних парків – використання таких новітніх технологій, як комп'ютерні системи контролю за мультиплікаційними ефектами, завдяки яким відвідувачі переживають гострі відчуття й отримують особливо яскраві враження. Завдяки систематичному оновленню атракціонів і розважальних програм

тематичні парки формують постійну клієнтуру і підтримують потужні туристичні потоки. Частка відвідувачів тематичних парків у загальній кількості туристів становить 22 % для чоловіків і 28% для жінок [2].

Інтенсифікація рекреаційних навантажень на територію та її збереження в атрактивному вигляді є досить складним завданням. Тематичні парки “пропускають” за рік мільйони відвідувачів, кожен з яких звичайно проводить там цілий день. Тематичні парки – особливі об’єкти, в них вкладаються величезні кошти і застосовуються специфічні методи організації рекреаційної діяльності. Парки – переважно “штучна” частина природи, “штучна” система, яка не має екологічних проблем. Шкоду якої середовищу завдають рекреанти, персонал відтворює в нічний час, таким чином об’єкти парків завжди перебувають в однаково доброму стані. Цього можна досягти тільки на дуже незначній території із штучно створеним і штучно підтримуваним рекреаційним середовищем. Досвід організації тематичних парків заслуговує запозичення як: альтернатива реальним подорожам світом для тих, хто не може чи не хоче покидати межі країни, спосіб розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму, зайнятості місцевого населення, збільшення площі “безпроблемних територій”, зацікавлення молоді у здорових формах відпочинку і дозвілля.

Географічних парків найбільше у Європі та Японії; морських парків – у країнах, що мають потужне морське узбережжя (США, країни Європи, Австралія, Японія); парки атракціонів поширені у більшості країн Європи, штатів США, Південній Африці. Для України найбільш перспективними є створення мережі аквапарків на морських узбережжях, гастрономічних парків і “винних” турів, присвячених окремим стравам або національним кухням, дегустації місцевих напоїв у Карпатах та АР Крим, інших територіях. Досить перспективним є облаштування мисливських європейських парків з метою полювання на диких тварин чи їх споглядання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Николаенко Д.В.* Рекреационная география / Д.В. Николаенко. – М.: Владос, 2001. – 288 с.
2. *Савранчук Л.А.* Тематичні парки як різновиди антропогенних розважальних комплексів // Культурний ландшафт: теорія і практика. – Вінниця: ПП ТД «Едельвейс і К», 2010. – 157-161.

*Стаття: надійшла до редколегії 25.05.2012
прийнята до друку 06.06.2012*

ESSENCE, GROUPING AND PROSPECTS OF THE WORLD THEME PARK

L. Savranchuk

*Chernivtsi National University Fedkovych,
Chernivtsi, Ukraine*

In the articles considered essence, grouping and prospects of development of thematic parks of the world.

Key words: thematic and regional grouping of the world parks on geographical, marine, space, historical, attractions, safaris, gastronomic

СУТЬ, ГРУППИРОВКА И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ТЕМАТИЧЕСКИХ ПАРКОВ МИРА

Л. Савранчук

*Черновицкий национальный университет имени Ю. Федьковича,
г. Черновцы, Украина*

В статье рассмотрены сущность, группировки и перспективы развития тематических парков мира.

Ключевые слова: тематическое и региональное группировки парков мира на географические, морские, космические, исторические, аттракционов, сафари, гастрономические.